

Előfizetési árak:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Fél évre 2 frt 50 kr.
 Negyed évre 1 frt 25 kr.

Szerkesztőség:
 Kurcaparti-utca 31. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények és az előfizetési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetésekre nézve
 a lap egy oldala 24 helyre van beosztva
 Egy hely ára 90 kr. Bélyegdíj minden beiktatástól külön 30 kr.
 Hirdetések Schömföld A. könyvkereskedésében is felvételnek
 Bermentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.
Nyiltér-ben
 minden egyes sor közlése 30 kr
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen hetenként háromszor:
 vasárnap, kedden és pénteken reggel.
 Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
SIMA FERENC.

Előfizetések elfogadhatók helyben:
 Schömföld A. könyv- és papírkereskedésében.
 Ugyanitt egyes számok is kaphatók.

Ez is demagógia.

Sándorfalva népe feljajdul a reá nézve immár elviselhetlenné vált közterhek súlya alatt és keres tisztességes munka és szorgalom által biztosított módot, hogy helyzete elviselhetővé váljék. Sima Ferenc, a tápéi kerület képviselője — kötelességéhez hiven — visszhangot ad a sándorfalvi nép panaszos szavára és siet a tanácscsal, hogy miképpen lehet ezen a népen segíteni. S ime, a kenyérféltők táborában nyomban felhangzik a kritika, hogy Sima Ferenc demagógoskodik, a népben jogtalan aspirációkat ébreszt, táplál és ezzel igyekszik magának döntő szerepet biztosítani kerületében. És már szárnyra van eresztve farizeusi szemforgatások között, hogy így készítik elő az ágyát a veszedelmes munkásmozgalomnak, a socialismusnak, a társadalmi rendet felforgató nihilismusnak. S mindennek a veszedelmes állapotnak élesztője, csinálója Sima Ferenc, kivel szemben most már résen kell állni a kormányoknak, a megyének — és a mi fő — Pallavicini örgrófnak s az ő rengeteg nagy uradalma egész tisztikarának.

Igy vagyunk informálva, hogy a sándorfalviak panasza és népgyűlésen is kifejezett elégtelensége kész alkalom a vád és védelemben utazó politikai kufároknak, hogy felköltsek a gyanút és elhítsék a socialismus vádját, s ami ebben legfőbb, ennek odiumát Sima Ferenc fejére hársítsák. — Hát kire másra? Ó reá; mert Sima Ferenc most ennek a kerületnek a képviselője, ő reá hallgat a sándorfalvi nép, tehát őt kell megvédeni mindenütt, ahol csak Sima Ferencnek ártani lehet.

És Sima Ferenc mindenestre nyugodtan néz ennek a vádnak a szemébe; mert ha demagógia is az egy képviselőtől, hogy saját választóinak jogos panaszát meghallgatja, hogy egy, anyagilag teljesen képtelen község bajain segíteni igyekezzék: ha ez demagógia, akkor Sima Ferenc ezt a címet szívesen elfogadja.

Hanem hát az a kérdés, hogy az-e a demagóg, aki nem zárkózik ugyan el a nép panasza elől; de jogosulatlan aspirációkat nem támaszt benne, — s az készíti-e elő egy község népe kebelében a socialismus melegágyát, aki törvényes uton, becsületes eszközök és módok segítségével elhallgattatni igyekszik a jogos panaszt és gyökereset orvosolni szándékozik egy községnek pénzügyileg tarthatlan helyzetét, vagy az csinálja-e jobban a munkásmozgalmat, aki tudomást se akar venni nép bajáról s nézi rideg közönyvel, vagy a jólét lenéző pöffeszkedésével a nép vergődését és azt mondja, hogy a nép sorsa a munka és nyomor, tehát dolgozzék és nélkülözzön!

Mi azt hisszük, hogy aki így gondolkozik és beszél, sőt tesz, az készíti elő a munkásmozgalmat és a társadalmi rend felbontására vezető utat.

Azért félre a farizeuskodással és nézzünk hát szemébe annak a sándorfalvi kérdésnek a maga tiszta mezeitelenségében. S lássuk, becsületes fegyverekkel küzdenek-e azok, kik itt demagógiával vádolnak akkor, mikor valaki a sándorfalvi eltakarhatlan sebek orvoslásához eszközt és módot keres?

Lapunk múlt számában egész terjedelmében közöltük a sándorfalvi népgyűlés határozatát. — Ezen határozatban a sándorfalvi nép panasza két részre osztható. Egyik a községé, mint erkölcsi testületé, a másik az egyeseké, mely a megélhetés és a község terheit elviselhetése kérdésével foglalkozik.

A község, mint erkölcsi testület baja, olyan, mely többé-kevésbé a megyei hatóság jóakaratu beavatkozásával orvosolható, s így ez egyszerű adminisztratív kérdés, melyből a legnagyobb agitációval sem lehet a demagógia számára különösebb és tartósabb táplálékot keresni, plane munkásmozgalmat csinálni.

Nem így van a kérdés másik oldala, az, hol a nép feljajdul, hogy egy faluban, melynek nincs semmi határa, melyet közvetlen a beltelkek mentén az urasági árok vesz körül, mint egy vas gyűrű, mely a munka és szorgalom számára nem enged semmi terjeszkedést; ha ebben a faluban a nép panasza felhangzik, hogy nem lehet megélni, a panasz, ha jogos, akkor biztos talaja minden társadalmi baj felköltésének és így természetes utja a társadalmi rend felbomlásának is.

S ezzel a bajjal könnyű demagógiát üzni; de hát demagógia volt-e az Sima Ferenc részéről, mikor azt mondta, hogy ezen a bajon a legkönnyebben úgy lehetne segíteni, ha a sándorfalvi nép örgróf Pallavicini Sándor ismert nagylelkűségéhez fordulna és azt mondaná, sőt mondja is, hogy: Uram, neked egy óriási uradalmad veszi körül Sándorfalva községét és ezen uradalomnak egy részét ma is bérbeadod és e bérlettel boldogíts és felgazdagíts egyeseket. Jövőre ne egyeseket boldogíts, hanem bérbe szánt földednek egy részét add bérbe ennek a szegény népnek, add olyan árban, mint a nagybérlőnek adtad és ezzel biztosítsd a megélhetését egyes szegény embereknek, akik ráadásul neked szegény munkásaid is.

Hát demagógia ez? Hát a társadalmi rend felbontására törekszik az, ki így a nép megélhetéséhez az utat igyekszik előkészíteni?

Hát van más mód, melylyel Sándorfalva

népét tarthatlan helyzetéből ki lehet menteni? S lehet-e Pallavicini örgróf országszerte ismert nagylelkűségét az ő anyagi megkárosítása nélkül nemesebben használni fel egy egész község boldogítására, mint így? S nem követi-e el az a legnagyobb lelkiismeretlenséget, kinek módjában áll ezen az uton az örgróf nagylelkűségét alkalmazásba venni ennek a népnek a segítségére és a helyt, hogy ezt tenné, még demagógiával vádaskodik?

Hát hiszen a sándorfalviak az algyőiekkal együtt, képviselőjükkel az élén, meg fognak jelenni Pallavicini örgróf előtt s a nemes gróf látni fogja, hogy itt nem demagógiával, hanem a nép bajának oly módon való orvoslásával áll szemben, mely neki egy krajcárjába sem kerül, s a népen mégis segítve lesz.

Az igaz, hogy egyeseknek így el kell esni egy pár zsiros bérlettől.

De Pallavicini örgróftól sokkal nemesebb embernek ismeri az országot, mintsem hogy csak azért ne hallgatná meg százak panaszát, hogy egyesek kacaghassanak!

A vizsgálat.

Zsilinszky Mihály főispán dr. Cicatricis Lajos megyei főjegyzővel egyetemben sorra járta a Szentes városi hivatalokat, s minden hivatalban szigorú vizsgálatot tartott. A két napig tartó inspicálás szomorú eredményeket mutatott fel, amennyiben a két városi aljegyzőnél, a hagyatéki ügydarabok, főként pedig a haláleset felvételek elintézése körül feltűnő hanyagságot észlelt. Különösen Szakál Mihály aljegyző hivatalában botrányosak az állapotok, ki az árvaszék több rendbeli megsűrgetése dacára is, az ügydarabokat hónapokig hevertette magánál elintézetlenül. Egyes érdekelt felek is folyton panaszkodtak az aljegyző hanyagsága miatt, sőt az alispánhoz írásos feljelentéssel is fordultak, s így éppen kapóra jött a főispáni vizsgálat.

A másik aljegyző, Magyar Eleknél — tudomásunk szerint, — súlyosabb beszámítás alá eshető mulasztás nincs. Nála is vannak ugyan elintézetlen darabok; de korántsem oly mérvben, mint Szakál Mihálynál. Magyar Elek a vizsgálat alkalmával azzal védekezett, hogy a hátralékos ügydarabokat csak a napokban letelt hosszabb szabadságideje miatt nem intézhette el. Mint értesülünk, a főispán fegyelmi vizsgálatot rendelt el mindkét aljegyző ellen, őket állásuktól felfüggesztette s egyúttal szóbelileg utasította a polgármestert, hogy fizetésük betiltása iránt haladéktalanul intézkedjék.

A községi bíróságnál is bizonyos mérvű rendtelenségeket észlelt a vizsgáló bizottság. Nyíry Gyula tanácsnok ugyanis csak hónapok mulva szokta kitűzni a peres felek részére a tárgyalási határnapokat. Ez az eljárás még türehető a rendes eljárásnál, hol

utóvégre is nagyobb összegekről lévén szó, a felperes jobban várhat, de a községi bíróságnál, mely intézmény arra volna hivatva, hogy legfőleg 20 frtig terjedhető követeléseknél a felperes gyorsan és olcsón jusson pénzéhez, — ez ügyeknek hivatalból való huzása-halasztása, ellentétben van a törvény szellemével.

A többi hivatalokban — leszámítva egyes apróbb kezelési hibákat, melyeket a vizsgáló főispán jegyzőkönyvbe sem vétetett, — rend uralkodott.

Azon elvi álláspontunknál fogva, hogy „a közigazgatásban rend és tisztaság legyen” — a hivatali vizsgálatokat, melyeknek tartását a törvény is előírja, csak helyeselni tudjuk. A főispán kötelességét teljesítette. De vajlon teljesítette-e a polgármester?

Sajátságos dolognak tartjuk, hogy az itt leírt rendtelenségeket éppen csak egy főispáni vizsgálat volt képes kideríteni. Hát innen onnan egy éve, mit csinált Tasnádi uram, hogy ezeket nem vette észre? — Nem tudunk róla semmit, hogy valami városboldogító nagy eszmék vették volna igénybe drága idejét! Hát sohasem eszközölt papiros-polgármestersége alatt efféle vizsgálatokat? Vagy talán nem ért hozzá? Kettő közül valamelyiknek állni kell; mert különben észre kellett volna venni, hogy mi történik a saját szeme láttára.

Mint halljuk, ez ügyből kifolyólag, a főispán felutazott Budapestre a belügyminiszterhez, hol azt fogja kérelmezni, hogy Szentesen a hivatalok megvizsgálására ministeri biztos küldessék ki. Hát ha ez a hír való, a főispán saját gyengeségét árulja el, hogy nem akar, vagy nem mer a darázs-fészekbe belenyulni, s annak odiumát egy ministeri biztosra akarja háritani.

Igen is kell ministeri biztos a közigazgatás minden ágának megvizsgálására; de nem Szentesen, hanem Csongrád megye községeiben, különösen pedig Kisteleken és Horgoson; mert bár a Varjassi-féle üzelmek megvizsgálása végett járt is egy megyei tisztviselőkből álló sörprógető comissió; de azt hisszük, hogy egy erélyes és igazságos ministeri biztos, talál ott még elég szennyet és piszkot.

Helyi és megyei hírek.

— *Lapunk jelen számával a III. negyed első számát veszik t. olvasóink, ugyanezért tisztelettel kérjük az előfizetéseket szíves megújítását.*

— **Halálozás.** Lapunk szerkesztőjét súlyos gyász érte, édes anyja: özv. Sima Lajosné szül. Dónáth Sára asszony elhunytával. A megboldogult f. hó 28-án éjjel hunyt el egészen váratlanul. Temetése június 30-án délelőtt volt Nagy-Körösnön, hova lapunk szerkesztője a halálhír vétele után azonnal elutazott, s pár napig valószínűleg ott is fog maradni.

— **Pályázatok.** Szentes városánál rendszerített tiszt állásokra dr. Csató Zsigmond alispán már meghirdette a pályázatot. A pályázat a következő állások betöltésére vonatkozik:

1. Egy kerületi orvosi. Fizetés 300 frt.
2. Egy alszámvevői. Fizetés 500 frt. (A megválasztandó 1000 frt biztosítékot tartozik letenni.)
3. Egy adópénztári tiszt. Fizetés 500 frt. (A megválasztandó 1000 frt biztosítékot tartozik letenni.)
4. Egy adótiszt. Fizetés 500 frt. (A megválasztandó 500 frt biztosítékot tartozik letenni.)
5. Egy adóügyi fogalmazói. Fizetés 500 frt.
6. Egy rendőrbiztosi. Fizetés 400 frt.
7. Két irnoki. Fizetés 400—400 frt.
8. Egy alkaptányi. Fizetés 600 frt.
9. Egy árvaszéki kiadói. Fizetés 500 frt.

Ezen állások — az alszámvevő kivételével — élethossziglan tölthetnek be. A kellően felszerelt kérvények f. évi július hó 11-ik napjának délutáni 5 órájáig Csongrád megye alispáni hivatalában nyújtandók be.

— **Dereglyén Sárospataktól Szent-sig.** Twain Mark egyik regényének, „Huckleberry

Finn kalandjai-nak hatása alatt állott bizonyára az a hat tagból álló érdekes expedíció, mely tanítóképzészekből alakulva, dereglyén utazott le a Bodrog és Tiszaháton. Őt szentesi, Sárospatakon tanuló ifjunak támadt az a furcsa ötlete, hogy saját járművön teszik meg az utat hazáig — vizen. Csatlakozott hozzájuk egy erdélyi tanuló is, ki az alföldet akarván megszemlélni, éppen szája ize szerint esett az utazás terve. Az így hat tagúvá lett expedíció közkölségen dereglyét vásárolt s a szükségességekkel ellátva magát, vasárnap, június 26-án délután 4 órakor, az ünnepélyes vizre szálláson nagyszámúban megjelent sárospataki tanulók lelkes éljenzése közepett, a Bodrogon megkezdte vizi útját, hogy innen a Tiszába jutva, evezzen le Szentesre. A hat sportkedvelő ifju tegnap, f. hó 30-án délután 4 órakor érkezett meg Szentesre. Az utazásban átélt szerfelett érdekes kalandok tárcarovatunkban fogjuk hozni.

— **A kereskedő ifjak** népnepnépére és nyári táncmulatságára nagyban folynak már az előkészületek. A rendezőség 40 taggal alakult meg, élén: Székely László elnökkel, Richter Jakab titkárral, ifj. Kovács Sándor pénztárossal, és Brüll Vilmos ellenőrrel. A 40 rendező egymással versenyez abban, hogy a közönség részére valami újat, meglepőt teremtsen. Hiszünk is, hogy e mulatság a sikerültebbek egyike lesz a kereskedő ifjak e tekintetben megérdemelt jó hírnevét meg fogja alapítani. A mulatság napjaul e hó 31-ike van kitűzve. A programot — annak megállapítása után — közölni fogjuk.

— **Gyászlapot** vettünk Szegvárról, mely főtiszt. Körrey Ferenc t. kanonok, szentszéki ülnök, aranyimés eldózar, egyházmegyei nesztor s nyugalmába vonult szegvári r. kath. plebánosnak elhunytát tudatja. Az agg egyházi férfiú ádozarságának 61-ik, életének 84 évében június 27-én, végelgyengülés következtében hunyt el. Temetése 29-én délután 4 órakor ment végbe általános részvét mellett. Nyugodjék békében!

— **Tűzijáték.** Bartsch Károly tűzművész, Stauer bécsi tűzmeister tanítványa körünkbe érkezett s f. évi július hó 3-án (vasárnap) a Széchényi ligetben fényes tűzijátékot rendezt az homlokzattal, zar- és fómutatványul a Vezuv kitörése, Herkulánus és Pompéji pusztulása fog bemutatni, míg a szüneteket több egymást követő, szálló, kigyózó, disz- és hullóroppanyuk töltik be. Belépti díj: számozott hely 50 kr, ülőhely 30 kr, állóhely 20 kr, gyermekek felét fizetik. Kezdeté pontban 9 órakor. Az előadás megtartását mozsárlőrök fogják jelezni.

— **Dorozma** községe — mint nekünk írják, — június 28-án nagy veszedelmbe forgott néhány felügyelet nélkül hagyott gyerek miatt. Tűzzel játszottak a gyerekek és felgyújtották Korsanszky kötelester házat. Leégett ezenkívül két más ház is. Virág pék házából a legények és szomszédok a listet akarták kihozni s munkaközben a listes kamara már égő teje beszakadt s öt embert, Vörös Mihály, Nagy László, Virág Imre, Ókrós Imre és Rác Jánost — temetett a zsarátokba. Mindnyájan kegyetlenül összeégtek, egynek a sebei halálosak. Szerencsére jókor kivonultak a szegedi tűzoltók és így aztán sikerült a tüzet elfojtani.

— **A vasárnapi munkaszünethez.** Abból az alkalomból, hogy a kereskedelmi minster a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvény végrehajtási utasítását módosította, kérdés tétetett arra nézve, vajjon érintve van-e a korábban kelt ministeri utasítás azon intézkedése, amely szerint fodrászok és borbélyok üzleteiket vasárnap délután 2 óráig nyitva tarthatják? A kérdésre e felelet az, hogy ezen intézkedés az utóbb kiadott ministeri rendelettel érintve nincs, tehát fodrászok és borbélyok ezután is vasárnap délután 2 óráig jogosítvák az emberiség szépítését eszközölni.

— **A Winnecke féle üstökös.** Az égbolton ismét érdekes vendég közeledik felénk. A Winnecke-féle üstökös, mely július elsejétől fogva szabad szemmel is látható lesz az égen. Az üstökös visszatérését már március 18-ikán észrevették a bécsi csillagvizsgálóból. Az üstökös akkor a Göncölszékér csillagkép közelében állott, de üstökét még nem látták. Halvány, elmosódó kód környékezte magát.

Dr. Bódshof bécsi csillagvizsgáló szerint az üstökös, mikor először meglátta, körülbelül olyan volt, mint egy kifacsart citrom belseje. Egy másik csillagvizsgáló azt állítja, hogy az üstökös magyában csillag-szerű pontokat figyelt meg. Nincsen kizárva az, hogy mind a két megfigyelő jól látott, mert az üstökösök magva a napközben majdnem mindig óriási változásokon megy át s e miatt folytonosan más és más. Julius elsején, éjfékor, az üstökös a sarkcsillag közvetlen közelében áll majd. Legnagyobb földhöz való közelségben július 9-én lesz. Ezen a napon tizen-nyolc és fél millió kilométernyire halad tőlünk, tehát majdnem nyolcszor közelebb, mint a nap. Az üstökös gyorsasága a nagy földközelség miatt rendkívüli nagy lesz. Július 9-én éjfékor 6 óra 39 perc 19 másodperc rektascenzió s csakis + 13 fok 26 perc deklinációban fog állani. Ebből a helyéből eddigi déli irányát folytatva, augusztus elsején érkezik arra a pontra, a honnét függélyesen hasítja át a földpályasíkot. Ez a pont az égen 3 óra, 54 perc, 44 másodperc és — 21 fok 26 perc deklináció. Ha a július 1-én és augusztus 1-én elfoglalt állását összehasonlítjuk, akkor rögtön szembetűnik, hogy milyen óriási gyorsasággal halad. Szeptember 1-én már lezuhan a déli égen; ezen a napon hetven millió kilométernyi távolságra lesz a földtől. A Winnecke-üstökös tulajdonképen Pons-féle üstökösnek kellene hívní, mert Pons Jean, a lucai csillagvizsgáló igazgatója fedezte fel 1819-ben. Utját legelőször Encke állapította meg, a ki kiszámította, hogy öt év, két hó és tizenkét nap alatt visszatér a naphoz.

— **Köszönet nyilváníítás.** Mindazon rokonok, jó barátok, ismerősök és megtisztelők, kik istenben boldogult felejthetetlen férjem, illetve forrón szeretett édes apánk: *Borsos-Szabó Józsefnek* f. hó 28-án délelőtt végbement temetésén megjelentek s mély fajtalmunkat igaz részvétük nyilváníítása által is enyhíteni igyekeztek, — fogadják ezuton is halas szívűből fakadó őszinte köszönetünk nyilváníását. Szentesen, 1892. június 30-án. Özv. Borsos-Szabó Józsefné szül. Halász-Szabó Julianna és családja.

— **Halász szerencse.** Jó fogást csináltak a napokban a szegedi halászok a Tiszában. Ez egy 240 frtos harcsa, s a halászoknak ugyancsak dolgozni kellett, míg végre sikerült a hatalmas halat a hálóból egy nagy barkedőbe kebelezní. A harcsa-királyt, mely egy fiók cápával vetekedett, a mai halpiacon vágják fel a boldog szegedi halászok.

— **Posta- és távirat-utalványozás.** Szlavik Gyula postahivatali főnöktől vett értesítés szerint, f. évi július hó 1-ével, az utalványozható összeg maximumának érintetlenül hagyása mellett a postautalványdíjak következőleg állapittatnak meg: a) Beltől dön és Ausztriával való forgalomban az 5 krnyi díjminiummal 5 frt helyett 10 frtig terjedő összeget lehet utalványozni; magasabb díjazatok díja ugyanaz marad, mint eddig b) Bosznia-Hercegovinával, a Törökországban levő és utalványozható felhatalmazott cs. kir. osztrák postahivatalokkal, Németország és Luxemburggal való forgalomban: 20 frtig 10 kr., 20 forinton felül 30 frtig 15 kr., 30 frton felül 40 frtig 20 kr., 40 frton felül 50 frtig 25 kr., és így minden további 10 frt után 5 kr. Németországgal és Luxemburggal való forgalomban az egy utalványon utalványozható összeg maximuma 200 frt; a megszállott tartományokkal és a keleten levő cs. kir. osztrák postahivatalokkal való forgalomban pedig 500 frt. A többi külföldi államokkal való forgalomban a nemzetközi egyezmény vagy külön egyezmények alapján minden 10 forint után 10 kr.

— **A városi sósági épület,** mely a pünkösdi ünnepek alatt véres gyilkosság és öngyilkosság színhelye volt, ismét lakó nélkül maradt. A fedeztetési évad ugyanis június 30-án véget érven, az itt állomásozott ménék és ménlepes katonák ma hajnalban berukkoltak Dorozsmára.

— **Szerencsés építőmester.** A XVI. m. kir. államsorsjegyek 60000 frtos főnyereményét Gartner Rezső temesvári építőmester nyerte meg, egy 928 sorozat 21 nyerő számú sorsjeggyel, melyet a huzás előtt úgy tukmáltak reá egy dohánytőzsdében.

— **Horgosról** a következő sorok közlésére kérettünk fel az ottani előjáróság által:

A „Szentesi Lap” folyó évi 72-ik számában „Zilált állapotok” című vezércikkében azon állítás foglaltatik, hogy a horgosi tanítókat hónapok óta a község nem bírja fizetni, s ez emberek úgy jutottak fizetésökhöz, hogy a jegyző magán váltóra kölcsönt vett fel, s ebből fizette ki a tanítókat. — Az igazság érdekében indítatva érezzük magunkat a következők kijelentésére:

A horgosi tanítók fizetési e hó folyamán a községi pénztárból teljesen ki lettek szolgáltatva, s így azon állítás, hogy azok a jegyző által magánváltóra felvett kölcsönből lettek volna fizetve, téves és félreértésen alapszik, mert a jegyző által a célra kölcsön felvéve nem lett.

Amidőn e nyilatkozatunknak b. lapjában való szives közléstétélét kérjük, maradtunk a tek. szerkesztő urnak

Horgoson, 1892. június hó 28-án.

Zubricky Pál, Balogh János,
községi jegyző. községi bíró.

A felelős szerkesztő távollétében közöljük e nyilatkozatot úgy, a mint beküldetett, ez azonban a hivatkozott cikkben közöltek lényeges nem cáfolja meg. A tény az — és ezt az előjáróság fenti nyilatkozatával hivatalosan is megerősíti, — hogy a tanítók hónapokig nem kapták meg a községi pénztárból fizetéseiket, s hogy az elmaradt fizetéshez végre e hónap közepe táján jutottak csak hozzá, mindenestre megcáfolhatatlanul igazolja a „Szentesi Lap” azon állítását, hogy Horgos község pénzügyeit a Stammer-féle közigazgatás a legzsiláltabb helyzetbe sodorta.

Hazánk és a főváros.

— **Az 1848-49. évi ereklyéknek** a fővárosi vígadóban látható muzeuma megszerezte Gábor Aronnak összes megmaradt ereklyéit, Turóci Mózeshez írt rendkívül érdekes leveleit, továbbá a könyvet, a melyből Gábor Áron az ágyúöntést tanulmányozta. E könyvnek igen sok lapjain olvashatók Gábor Aronnak ironnal írt jegyzetei. — A kézdívarhelyi ágyúöntő és felszerelő gyárműhely képe most készül a leghivebb leírások és rajzok nyomán E festményen láthatók Gábor Áron és Turóci Mózes munkálkodása az ágyúgyárműhely nagy számú munkásai közt. A kép igen nagy és szép. — Az 1848-49-i honvéd-émléklapból eddig már igen sok példányt rendeltek meg, nemcsak a még élő honvédek, hanem olyan családok is, a kiknek valamelyik rokon tagja részt vett a dicső szabadságharcban. Az illető 1848-49-iki honvéd neve és rangja az emléklapon a Hungaria által megkoszorozott keretben arany betűkkel lesz leírva. A névtől jobbra, a szabadságharc nagyjai: Damjanich, Pertz, Batthyány, Petőfi, Klapka stb. továbbá a különféle honvéd csapatok és öltözetek gyönyörű színnyomatban láthatók. Ez emléklap diszplédány 2 frt, olcsóbb példánya 1 frt. A kép jövedelme a fővárosi vígadóban látható 1848-49-i magán ereklye gyűjtemény gyarapítására lesz fordítva.

— **Szép jelenetről** adnak számot a fővárosi lapok tudósításai a nagyváradi Szent-László király ünnepségekről szólva. A nagy diszbanketten ugyanis a Bach István karnagy vezetése alatt álló 37. ezredbeli zenekar rázendítette a „Szózat”-ot s József Agost főherceggel az egész társaság felállt s ekkor folyt le az a megható jelenet, mely felejthetetlen lesz azok előtt, kik e lakomán résztvettek. A két főherceg, az összes püspökök, főrendek, katonák és polgárok együtt énekeltek a nagy király emlékére rendezett lakomán a „Szózat”-ot. A lelkesedés tüze hatotta át a jelen voltak szívét, mindenki énekel és mindenki könyezett, József Agost és László főherceg lelkesen énekeltek:

„Aldjon vagy verjen sors keze,
Itt élned vagy meghalnod kell”

mialatt Schlauch maga is énekelve, kezeivel taktust vert. Ehhez hasonló szépre nem emlékezünk. Ez az igazi Szent-László jubileum. Mindnyájunk előtt úgy tűnt fel, mintha megjelent volna előttünk a daliás magyar király alakja, a homlokát köröző dicsőfény, hagyományos szépségű arcáról a boldogság fénye sugározni e lélekemelő látványon, a mint az uralkodóház két nagyreményű sarja, a magyar katolikus egyház fejedelmei és a nemzet annyi kiváló férfja egy szívve forrnak a hazaszeretben. A megragadó jelenet hatása uralta az egész társaságot még azután is, hogy a két ifjú főherceg a „Szózat” elénekzése után a jelenlevők lelkes éljenzése közt az étteremből távozott.

— **„Meglövöm az istent.”** Mosócon történt Urnapkor, hogy egy Szkala nevű ember, a ki a mozsarak sütőgetésével volt megbizva, mielőtt a mozsarat elsütötte volna, így szólt a körülötte álló suhancokhoz; „No most mindjárt meglövöm az istent.” Ebben a pillanatban a szivarjából tűz esett a mozsárra s ez elsülve, elhordta a káromkodó fejét. — A hírt különben a „Felvidéki Híradó” felelős.

Külföld.

— **A kholera** kitöréséről egyre fenyegetőbb jelentések érkeznek Oroszországból. Így a „Times” jelenti, hogy egy hajón, mely Kalkuttából (India) indult el Hullba, kitért a kholera, úgy, hogy a hajó kénytelen volt visszatérni a kikötőbe. A 26 főnyi legénységből 6 meghalt és 18 betegen fekszik. Csak öt embert kímélt meg a járvány. A kikötőorvosok konstatálták, hogy egészségtelen hus fogyasztásából származott a baj. — Teheránból (Persia) jelentik ugyancsak a „Times”-nek, hogy Mestedben két nap alatt 550 ember halt meg kolerában, a hivatalos jelentés azonban csak 80—100 halálesetet konstatal naponként. Az orosz kormány végre hivatalosan elismeri, hogy a Kaspi-tenger keleti vidékéről a kholera rohamosan közeledik európai Oroszország felé. A pétervári hivatalos lap közli a belügyminiszternek a kholera tovább terjedésének megállítására vonatkozó intézkedéseit. Ezek szerint mindazokba a helységekbe, melyeket a közeledő járvány fenyeget, egészségügyi bizottságokat neveznek ki s az élelmiszereket szigoruan ellenőrizni fogják. Egy odesszai tudósítás szerint a kholera már Bakuban is kitért s huszonhárom embert pusztított el. Tiflisben is történt néhány kholera-eset, de a hatóságok ezekről még nem kaptak hivatalos jelentést.

Különfélék.

— **A cigánylaponi borbélyválasztás.** Két borbélyuk volt a cigánylaponi iszkápas cigányoknak. Horák József, meg Baka Mihály. Minthogy azonban a két ember sehogy se tudott megélni, de meg Horáknak a borotvája olyan volt, hogy az iszkápasok nappal is csillagosnak látták tőle az eget, határozatba ment, hogy alkotmányos uton fognak borbélyt választani. Megállapították mindenképp a szavazatképességet. A lajstromba tizenöt éven felül mindenkit, tizenöt éven alul csak azt vették fel, a ki száz iszkápat tud verni naponként. A választás napja június 19-én volt. Nagy nap volt az Cigánylapon. Zászlódsz, muzsikaszó, kortesnóták csak úgy meg voltak, mint más alkotmányos választásnál. Meg a programbeszéd se hiányzott. Baka Mihály egy hordóra állt, onnan tette kijelentéseit, igérve, hogy ha megválasztják, Párisból fog borotvát hozatni s két hétig díjtalanul dolgozik. Képzeltet, hogy mennyi ember töltött ki a városból e ritka látványosságra. A jelöltek az alkotmányos költségek fedezésére perselyvel jártak körül. Meg vesztegetés is volt, a mi hozzátartozik az alkotmányossághoz. Delután négy órakor volt a felvonulás. Talicskán tolták a bizalmi férfiakat és szavazókat, utána pedig ugyancsak talicskán a két jelölt haladt cindzettel és gatyában. Kölsönös éljenzés, abcugolás stb. után megeregett a szavazás a ponyvasátorban. Este hat órakor bezárták a szavazást. Horák 300, Baka 620 szavazatot kapott s így Baka Mihály lett Cigánylapon borbély, és pedig 320 szótöbbséggel. A mint megválasztották, mindjárt expreszlevelet írt Párisba új borotváért, aztán visszavonult a tiszteletre rendezett bankettre. Az ujonnan megválasztott borbély — mint elvégezek — őt iszkápat fog kapni minden borotválás után. A választás példás rendben foly le; még egy kis alkotmányos verekedés sem volt.

— **Ki mondott nagyobbat?** B. zenetanár azt állította: két sertést úgy hizalt ki, hogy mikor ehettek voltak és rőfögtek, közvetlen közelükben zongorázott nekik, míg le nem feküdtek. M. rajztanár pedig akként hizlalt ki 4 darabot, hogy az etetés idejében árpa és kukorica szemeket rajzolt ellőttük.

— **Hogy lát a vak?** Egy hamburgi orvosi szaklapban egy vak ember cikket közöl, a melyben a többi közt azt bizonyítja, hogy téves az a feltevés, mintha a vak az ő látóképességének pótlására a tapintás érzékét használná főképpen, mert sokkal inkább használja a hallást. Nemcsak a halála élesebb a vaknak, hanem megkülönböztető képessége is csaknem hihetetlen s e tehetségét fogva képes a városok utcáin minden vezető nélkül járni. Minthogy a vak a külvilág benyomásait legnagyobb részt hallása által nyeri, gyakran megtörténik, hogy valamely személy beszéd-hangja jobb meggyőződése dacára is tévutra vezeti őt s ahhoz vonzódik, a ki a hang után rokonszenvesebbnek itél. Egy vak leány például többször hallott egy énekesnőt s ezt annyira ideális lénynek rajzolta magának képzeletében, hogy mikor valaki őt az énekesnő feslett életmódjáról felvilágosította, így kiáltott fel: „Ha ez a hang is csal, akkor minden a világon hazugság.”

Irodalom.

— **A „Magyar Gênioz”** című társadalmi, irodalmi és művészeti heti lap, mely Hevesi József és Karcag Vilmos szerkesztésében folyó évi január hó 1-én indult meg, rövid felévi fennállása után, máris a legkedveltebb, legelterjedtebb képi hetilap Magyarországon. Munkatársai közé tartoznak legelső íróink és művészeink, kik a magyar olvasó közönségnek egy, valóban a legmagasabb nívőn álló lapot nyújtanak. Különösen kiemelhetjük munkatársai közül irodalmunk egyik büszkeségét, Dóci Lajost, a ki kizárólag a „Magyar Gênioz”-nak írja gyönyörű tárcacikkeit, mint e lapnak állandó rendes mun-

katársa. Egyik specialitását a „Magyar Gênioz”-nak képezik a színes illusztrációk és mellékletek, melyekkel még a külföld hasonló műveit is túlszárnyalta. Ezeket kívül közöl minden számában regényt első íróinktól (a most folyó felévben Benickyné-Bajza Lenkétől); elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő cikkeket, irodalmi és művészeti tárgyú közleményeket, a heti események birálatát satyrikus tollal, közleményeket a hadsereg köréből stb. stb. Különösen nagy kedveltségnek örvendenek arcképtanulmányaink, melyekben az előfektőknek beküldött arcképeit mutatjuk be hű reprodukcióban s az arcképből előkelő írók magyarázzák meg az illetőnek jellemét, gondolkodásmódját. Mint képzeltet, e rovat iránt nagy érdeklődés mutatkozik. — Mindezek mellett a „Magyar Gênioz” a legolcsóbb hetilapok egyike s a közönség, mely méltán érdeklődik az illusztrációk iránt, melyek az eseményeket képekben mutatják be, könnyű szerrel juthat e fényes kiállítású laphoz. A „Magyar Gênioz” előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az ujonnan belépő előfizetőink a „Kenyer” című emléklapot ingyen kapják. A „Magyar Gênioz” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VII. Kerepesi-ut 14.

A régi és a mai eskü.

A középkorból fenmaradt s a XIX. század első felében is a bíróságok előtt tett esküformákat ma már nem igen ismerik. Pedig abban az időben vallás szerint osztályozták az embereket, s minden vallásfelekezeti másképen lett meghiteltetve.

A katolikus akár mint peres fél, akár mint tanu, a bíróság asztalára kitétt feszületre tette jobbkeze két ujját, a bíró két szentelt gyertyát gyújtott a feszület két oldalára s így eskette meg az Atya, Fiu és Szentlélek nevében, vagyis a Szent Háromságra, hogy igazat mondott.

Azon keresztények, akik a Szent-Háromságra esküt nem tehettek, vagy az Isten nevében hasonló módon, vagy az ég felé nyújtott jobb kéz mutatós és közép ujjának felemelésével tették le a hitet.

Nehéz volna ma meghatározni, vajjon akkor volt-e több hamis eskü a bíróságok előtt, vagy ma, amikor az egész eskütétel csak annyiból áll, hogy tanu vagy peres fél jobb kezét szívére téve mondja el, hogy igazat vallott s befejezi ekként:

„Isten engem úgy segéljen!”

A mai esküforma nem ismer valláskülönbséget, akár katolikus, akár protestáns, akár zsidó, akár unitarius, vagy bármely vallásu legyen a tanu, vagy peres fél, az eskümintá egy és ugyanaz.

Miként említettem, a régibb joggyakorlat az eskütétel mikéntiségét még a keresztények között is külön-külön határozta meg, a zsidókat meg majdnem kivette az esküforma és letétele által a törvényes eljárás alól.

Régibb peres iratok közt kutatva, az 50-es évek idejéből találtam egy ilyen régi kivételes eskümintát.

Miután a mai nemzedék az ilyen eskümintáról fogalommal sem bírhat, jónak láttam azt úgy, amint találtam, egész terjedelmében közléni:

Zsidó tanu esküformája.

Melyet a Talmudra tett kézzel, föltett kalappal, napkelet felé fordulva, a zsinagógában, halottas ingben — vagy ha máshol is, legalább valamely meghitelt (Beglubter) zsidó előjáró jelenlétében és palástöltéssel szokás vele letéetni:

„En N. N. esküszöm az élő istenre, a szent istenre, a mindenható istenre, ki az eget, földet, tengert és mindeneket, mik azokban vannak, teremtette, hogy a kérdésbeli dolog felől mindeneket, amit láttam, hallottam vagy tapasztaltam, igaz lelkiismeret szerint megvallok, semmit abból el nem tagadok és semmit hozzá nem adok. Ha pedig ellenkezőt cselekedném: a föld engem nyeljen el, mely Dátánt és Abiront elnyelte; a gutaütés és bélpoklosság szálljon meg, mely Elizeus könyörgésére Sziriai Námánt elhagyta és Elizeus szolgáját, Jezit megszállotta. És ha hamisan esküszöm: a nyavalyatorés, a vérfolyás jöjjön rám, a hirtelen guta üssön meg és a véletlen halál ragadjon el. Veszszek el testestül, lelkestül és minden vagyonostul és Ábrahám kebelébe soha ne jussak. És ha hamisan esküszöm, a Sinai hegyen Mózesnek adatott törvény engem törüljön el, és minden irás, mely Mózes őt könyvében írva van, kárhoztasson el és ha esküvésem nem igaz, törüljön el engem Adonaj és az ő istenségének hathatósága. Amen.

Sz.—

Szerkesztői üzenetek.

F.-Tóth István urnak. Helyben. A vadászerdei telepre vonatkozólag beküldött nyilatkozatát a szerkesztő távollétében nem hozhatjuk. A dolog külön-

— **Horgosról** a következő sorok közlésére kérettünk fel az ottani előjáróság által:

A „Szentesi Lap” folyó évi 72-ik számában „Zilált állapotok” című vezércikkében azon állítás foglaltatik, hogy a horgosi tanítókat hónapok óta a község nem bírja fizetni, s ez emberek úgy jutottak fizetésökhöz, hogy a jegyző magán váltóra kölcsönt vett fel, s ebből fizette ki a tanítókat. — Az igazság érdekében indítatva érezzük magunkat a következők kijelentésére:

A horgosi tanítók fizetési e hó folyamán a községi pénztárból teljesen ki lettek szolgáltatva, s így azon állítás, hogy azok a jegyző által magánváltóra felvett kölcsönből lettek volna fizetve, téves és félreértésen alapszik, mert a jegyző által e célra kölcsön felvéve nem lett.

Amidőn e nyilatkozatunknak b. lapjában való szives közléstételét kérjük, maradtunk a tek. szerkesztő urnak

Horgoson, 1892. június hó 28-án.

Zubricky Pál,
községi jegyző.

Balogh János,
községi bír.

A felelős szerkesztő távollétében közöljük e nyilatkozatot úgy, a mint beküldetett, ez azonban a hivatkozott cikkben közölteket lényeges nem cáfolja meg. A tény az — és ezt az előjáróság fenti nyilatkozatával hivatalosan is megerősíti, — hogy a tanítók hónapokig nem kapták meg a községi pénztárból fizetéseiket, s hogy az elmaradt fizetéshez végre e hónap közepe táján jutottak csak hozzá, mindenestre megcáfolhatatlanul igazolja a „Szentesi Lap” azon állítását, hogy Horgos község pénzügyeit a Stammer-féle közigazgatás a legzsiláltabb helyzetbe sodorta.

Hazánk és a főváros.

— **Az 1848-49. évi ereklyéknek** a fővárosi vigadóban látható muzeuma megszerezte Gábor Aronnak összes megmaradt ereklyéit, Turóci Mózeshez írt rendkívül érdekes leveleit, továbbá a könyvet, a melyből Gábor Áron az ágyúöntést tanulmányozta. E könyvnek igen sok lapjain olvashatók Gábor Aronnak ironnal írt jegyzetei. — A kézdívarhelyi ágyúöntő és felszerelő gyárműhely képe most készül a leghivebb leírások és rajzok nyomán E festményen láthatók Gábor Áron és Turóci Mózes munkálkodása az ágyúgyárműhely nagy számú munkásai közt. A kép igen nagy és szép. — Az 1848-49-i honvéd-emléklapból eddig már igen sok példányt rendeltek meg, nemcsak a meg élő honvédek, hanem olyan családok is, a kiknek valamelyik rokon tagja részt vett a dicső szabadságharcban. Az illető 1848-49-iki honvéd neve és rangja az emléklapon a Hungaria által megkoszorúzott keretben arany betűkkel lesz leírva. A névtől jobbra, a szabadságharc nagyjai: Damjanich, Pertz, Batthyány, Petőfi, Klapka stb. továbbá a különféle honvéd csapatok és öltözetek gyönyörű színnyomatban láthatók. Ez emléklap diszplédánya 2 frt, olcsóbb példánya 1 frt. A kép jövedelme a fővárosi vigadóban látható 1848-49-i magán ereklye gyűjtemény gyarapítására lesz fordítva.

— **Szép jelenetről** adnak számot a fővárosi lapok tudósításai a nagyváradi Szent-László király ünnepségekről szólva. A nagy diszbanketten ugyanis a Bach István karnagy vezetése alatt álló 37. ezredbeli zenekar rázendítette a „Szózat”-ot s József Agost főherceggel az egész társaság felállt s ekkor folyt le az a megható jelenet, mely felejthetetlen lesz azok előtt, kik e lakomán résztvettek. A két főherceg, az összes püspökök, főrendek, katonák és polgárok együtt énekeltek a nagy király emlékére rendezett lakomán a „Szózat”-ot. A lelkesedés tüze hatotta át a jelen voltak szívét, mindenki énekelt és mindenki könyezett, József Agost és László főherceg lelkesen énekeltek:

„Aldjon vagy verjen sors keze,
Itt élned vagy meghalnod kell.”

mialatt Schlauch maga is énekelve, kezeivel taktust vert. Ehhez hasonló szövegre nem emlékezünk. Ez az igazi Szent-László jubileum. Mindnyájunk előtt úgy tűnt fel, mintha megjelent volna előttünk a daliás magyar király alakja, a homlokát köröző dicsfény, a nagyvárosi szépség arcáról a boldogság fénye sugározni e lélekemelő látványon, a mint az uralkodóhoz két nagyreményű sarja, a magyar katolikus egyház fejedelméi és a nemzet annyi kiváló férfa egy szívve forrnak a hazaszeretben. A megragadó jelenet hatása uralta az egész társaságot még azután is, hogy a két ifjú főherceg a „Szózat” elénekélése után a jelenlevők lelkes éljenzése közt az étteremből távozott.

— **„Meglövöm az istent.”** Mosócon történt Urnapkor, hogy egy Szkala nevű ember, a ki a mozsarak sütőgetésével volt megbizva, mielőtt a mozsarat elsütötte volna, így szólta a körülötte álló suhancokhoz: „No most mindjárt meglövöm az istent.” Ebben a pillanatban a szivarjából tűz esett a mozsárra s ez elsülve, elhordta a káromkodó fejét. — A hírt különben a „Felvidéki Híradó” felelős.

Külföld.

— **A kholera** kitöréséről egyre fenyegetőbb jelentések érkeznek Oroszországból. Így a „Times” jelenti, hogy egy hajón, mely Kalkuttából (India) indult el Hullba, kitört a kholera, úgy, hogy a hajó kénytelen volt visszatérni a kikötőbe. A 26 főnyi legénységből 6 meghalt és 18 beteg fekszik. Csak öt embert kímélt meg a járvány. A kikötőorvosok konstatálták, hogy egészségtelen hus fogyasztásából származott a baj. — Teheránból (Persia) jelentik ugyancsak a „Times”-nek, hogy Mesteben két nap alatt 550 ember halt meg kolerában, a hivatalos jelentés azonban csak 80—100 halálesetet konstatál naponként. Az orosz kormány végre hivatalosan elismeri, hogy a Kaspi-tenger keleti vidékéről a kholera rohamosan közeledik európai Oroszország felé. A pétervári hivatalos lap közli a belügyminiszternek a kholera tovább terjedésének megállítására vonatkozó intézkedéseit. Ezek szerint mindazokba a helységekre, melyeket a közeledő járvány fenyeget, egészségügyi bizottságokat neveznek ki s az élelmiszereket szigorúan ellenőrizni fogják. Egy odesszai tudósítás szerint a kholera már Bakuban is kitört s huszonhárom embert pusztított el. Tiflisben is történt néhány kholera-eset, de a hatóságok ezekről még nem kaptak hivatalos jelentést.

Különfélék.

— **A cigánylaponi borbélyválasztás.** Két borbélyuk volt a cigánylaponi iszkápas cigányoknak. Horák József, meg Baka Mihály. Minthogy azonban a két ember sehogyan se tudott megélni, de meg Horáknak a borotvája olyan volt, hogy az iszkápasok nappal is csillagosnak látták tőle az eget, határozatba ment, hogy alkotmányos uton fognak borbélyt választani. Megállapították mindenekelőtt a szavazatképességet. A lajstromba tizenöt éven felül mindenkit, tizenöt éven alul csak azt vették fel, a ki száz iszkápat tud verni naponként. A választás napja június 19-én volt. Nagy nap volt az Cigánylapon. Zászlódsz, muzsikaszó, korteszótlak csak úgy meg voltak, mint más alkotmányos választásnál. Meg a programbeszéd se hiányzott. Baka Mihály egy hordóra állt, onnan tette kijelentéseit, igérve, hogy ha megválasztják, Párisból fog borotvát hoztatni s két hétig díjtalanul dolgozik. Képzelték, hogy mennyi ember töltött ki a városból e ritka látványosságra. A jelöltek az alkotmányos költségek fedezésére perselylyel jártak körül. Meg vesztegetés is volt, a mi hozzátartozik az alkotmányossághoz. Delután négy órakor volt a felvonulás. Talicskán tolták a bizalmi férfiakat és szavazókat, utána pedig ugyancsak talicskán a két jelölt haladt cilinderrel és gatyában. Kölesönös éljenzés, abcugolás stb. után megeredt a szavazás a ponyvasátorban. Este hat órakor bezárták a szavazást. Horák 300, Baka 620 szavazatot kapott s így Baka Mihály lett Cigánylapon borbély, és pedig 320 szótöbbséggel. A mint megválasztották, mindjárt expresszelevélrel írt Párisba új borotváért, aztán visszavonult a tiszteltetere rendezett bankettre. Az újonnan megválasztott borbély — mint elvégezek — öt iszkápat fog kapni minden borotválás után. A választás példás rendben foly le; még egy kis alkotmányos verekedés sem volt.

— **Ki mondott nagyobbat?** B. zenetanár azt állította: két sertést úgy hizlalt ki, hogy mikor éhesek voltak és rőfögtek, közvetlen közelükben zongorázott nekik, míg le nem feküdtek. M. rajztanár pedig akként hizlalt ki 4 darabot, hogy az etetés idejében árpa és kukorica szemeket rajzolt ellőttük.

— **Hogy „lát” a vak?** Egy hamburgi orvosi szaklapban egy vak ember cikket közöl, a melyben a többi közt azt bizonyítja, hogy téves az a felfogás, mintha a vak az ő látóképességének pótlására a tapintás érzékét használna főképpen, mert sokkal inkább használja a hallást. Nemcsak a hallása élesebb a vaknak, hanem megkülönböztető képessége is csaknem hihetetlen s e tehetségénél fogva képes a városok utcáin minden vezető nélkül járni. Minthogy a vak a külvilág benyomásait legnagyobb részt hallása által nyeri, gyakran megtörténik, hogy valamely személy beszéd-hangja jobb meggyőződése dacára is tévutra vezeti őt s ahhoz vonzódik, a kit a hang után rokonszenvesebbnek itél. Egy vak leány például többször hallott egy énekesnőt s ezt annyira ideális lénynek rajzolta magának képzeletében, hogy mikor valaki őt az énekesnő feslett életmódjáról felvilágosította, így kiáltott fel: „Ha ez a hang is csal, akkor minden a világon hazugság.”

Irodalom.

— **A „Magyar Génius”** című társadalmi, irodalmi és művészeti heti lap, mely Hevesi József és Karcag Vilmos szerkesztésében folyó évi január hó 1-én indult meg, rövid felévi fennállása után, máris a legkedveltebb, legelterjedtebb képes hetilap Magyarországon. Munkatársai közé tartoznak legelső íróink és művészeink, kik a magyar olvasó közönségnek egy, valóban a legmagasabb nívouan álló lapot nyújtanak. Különösen kiemelhetjük munkatársai közül irodalmunk egyik búskegyét, Dóci Lajost, a ki kizárólag a „Magyar Génius”-nak írja gyönyörű tárcacikkeit, mint e lapnak állandó rendes munkatársa. Egyik specialitását a „Magyar Génius”-nak képezik a színes illusztrációk és melléletek, melyekkel még a külföld hasonló vállalatok is tulszarnyalta. Ezeket kívül kívül minden számában regényt első íróinktól (a most folyó felévben Benickyné-Bajza Lenkétől); elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő cikkeket, irodalmi és művészeti tárgyú közleményeket, a heti események bírálatát satyrikus tollal, közleményeket a hadsereg köréből stb. stb. Különösen nagy kedveltségnek örvendenek arcképtanulmányaink, melyekben az előfizetőknek beküldött arcképeit mutatjuk be hű reprodukcióban s az arcképből előkelő írók magyarázzák meg az illetőnek jellemét, gondolkodásmódját. Mint képzelhető, e rovat iránt nagy érdeklődés mutatkozik. — Mindezek mellett a „Magyar Génius” a legolcsóbb hetilapok egyike s a közönség, mely méltán érdeklődik az illusztrációk iránt, melyek az eseményeket képeken mutatják be, könnyű szerrel juthat e fényes kiállítású laphoz. A „Magyar Génius” előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az újonnan belépő előfizetők a „Kenyér” című emlék lapot ingyen kapják. A „Magyar Génius” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VII. Kerepesi-ut 14.

A régi és a mai eskü.

A középkorból fenmaradt s a XIX. század első felében is a bíróságok előtt tett esküformákat ma már nem igen ismerik. Pedig abban az időben vallás szerint osztályozták az embereket, s minden vallásfelekezeti másképen lett meghiteltetve.

A katolikus akár mint peres fél, akár mint tanu, a bíróság asztalára kitett feszületre tette jobb kezének két ujját, a bíró két szentelt gyertyát gyújtott a feszület két oldalára s így eskette meg az Atya, Fiu és Szentlélek nevében, vagyis a Szent Háromságra, hogy igazat mondott.

Azon keresztények, akik a Szent-Háromságra esküt nem tehettek, vagy az Isten nevében hasonló módon, vagy az ég felé nyújtott jobb kéz mutatós és közép ujjának felemelésével tették le a hitet.

Nehéz volna ma meghatározni, vajjon akkor volt-e több hamis eskü a bíróságok előtt, vagy ma, amikor az egész eskütétel csak annyiból áll, hogy tanu vagy peres fél jobb kezét szívére téve mondja el, hogy igazat vallott s befejezi ekként:

„Isten engem úgy segeljen!”

A mai esküforma nem ismer valláskülönbőséget, akár katolikus, akár protestáns, akár zsidó, akár unitarius, vagy bármely vallásu legyen a tanu, vagy peres fél, az eskümintá egy és ugyanaz.

Miként említettem, a régibb joggyakorlat az eskütétel mikéntiségét meg a keresztények között is külön-külön határozta meg, a zsidókat meg majdnem kivette az esküforma és letétele által a törvényes eljárás alól.

Régibb peres iratok közt kutatva, az 50-es évek idejéből találtam egy ilyen régi kivételes eskümintát.

Miután a mai nemzedék az ilyen eskümintáról fogalommal sem bírhat, jónak láttam azt úgy, amint találtam, egész terjedelmében közléni:

Zsidó tanu esküformája.

Melyet a Talmudra tett kézzel, föltett kalappal, napkelet felé fordulva, a zsinagógában, halottas ingben — vagy ha máshol is, legalább valamely meghitelt (Beglautber) zsidó előjáró jelenlétében és palástöltéssel szokás vele letéetni:

„En N. N. esküszóm az élő istenre, a szent istenre, a mindenható istenre, ki az eget, földet, tengert és mindeneket, mik azokban vannak, teremtette, hogy a kérdésbeli dolog felől mindeneket, amit látam, hallottam vagy tapasztaltam, igaz lelkiismeret szerint megvallok, semmit abból el nem tagadok és semmit hozzá nem adok. Ha pedig ellenkezőt cselekedném: a föld engem nyeljen el, mely Dátánt és Abiront elnyelte; a gutaütés és belpoklosság szálljon meg, mely Elizeus könyörgésére Sziriai Námánt elhagyta és Elizeus szolgáját, Jezit megszállotta. És ha hamisan esküszóm: a nyavalyatörés, a vérfolysás jöjjön rám, a hirtelen guta üssön meg és a véletlen halál ragadjon el. Veszszeke el testetül, lelkestül és minden vagyonomostul és Ábrahám kebelébe soha ne jussak. És ha hamisan esküszóm, a Sinai hegyen Mózesnek adatott törvény engem törüljön el, és minden irás, mely Mózes őt könyvében írva van, kárhoztasson el és ha esküvésem nem igaz, törüljön el engem Adonaj és az ő istenségének hathatósága. Amen.

Ss.—

Szerkesztői üzenetek.

F.-Tóth István urnak. Helyben. A vadászerdei telepre vonatkozólag beküldött nyilatkozatát a szerkesztő távollétében nem hozhatjuk. A dolog külön-

ben sem 'bir oly közérdekű jelleggel, hogy érette polemia, bocsájtkozni érdemes volna.

Több képviselőnek Szegvár. Fenti izenetünk első része önöknek is szól. Személyi vonatkozású nyilatkozatok közlésének megengedését a felelős szerkesztő magának tartotta fenn.

I . . . kának. Helyben. Igéretünkhöz képest, im itt közöljük válaszákat egész terjedelmében:

Válasz B.-nek.

Hallgatom lantjának Gyönyörű zengését, Szerelmes szívének Szörnyű epedését; Hallgatom, hallgatom . . . S bus zengeményének Viszhang szívében Ilyeténkép kélnek:	Hisz mégis boszantó Végtelen türelmed. És most, ifju lantos! Haldt meg feleletem: Képedet szüntelen Ésengve ölelem; Erted eped lelkem, Nem futok el tőled, Nem haragszom reád Es nem is gyűlöllek.
Kenetlen talicska Szörnyű csikorgása, Vagy üres hordónak Mélabus kongása, S mint egy vég kanavász Végig repesztése: Ugy tűnik fel nekem Lantjának zengése.	S ha majd égő szívem Tenzivredre vonod, S eperajkam édes Mézet, ha csökölöd: Ugy simitlak képen Ébadta költője, Hogy kiköpőd egy pár Zápfogadattól.
Boldogtalan jószág, Vén girhes Pegazus! Mi bünti követél el, Hogy ily kezekre juss? — Ugy kell, vén ostoba, Sorsod megérdemled,	Tanulság: Igy dallotok fűzfahajtás, Elmaradt a remélt hatás.

Szürszabó-N. Kálmán urnak!

Azt hallottam, hogy ön felőlem a helybeli „Sz. és V.” ujságban kicsinylőleg irt, tehát nehogy hallgatásom helybenhagyásnak, vétessék, önnek következőleg válaszolok:

Az adószámolási évek közül most az 1888. évi következik munkába vételre, ennek évi vállalati díja 406 frt, tehát ha tetszik, a következő ajánlatot teszem: átadom önnek, vagy bárkinek ezen évi leszámolást 306 frtért, — mert 100 frt szükséges a felülvizsgálat díjaira, — ugy azonban, hogy ön kötelezi magát az utasítás értelmében a leszámolást keresztül vinni a városi képviselő testület 126.—891. kg. számú végzése értelmében fogja tőlem fizetést megkapni, ugy és akkor, a mint én az eddigi befejezett évi főkönyvekért már megkaptam. Jogában áll önnek a felülvizsgálatra egy egyént választani. Ha helyben lesz hagyva munkája, akkor kifizetem önnek a 306 frtot, ellenesetben ön fizet nekem 612 frtot. A pénzt természetesen letétbe helyezzük. Tartozik ön hajnali 4 órától délelőtt 8 óráig, délután 6 órától esti 9—10 óráig az adószámolási hivatal helyiségében dolgozni és a munkát annyi idő alatt bevégezni, mint eddig én már három évit bevégeztem. Jelenlétére én fogok felügyelni, mint a képviselő testület megbízottja.

Ajánlatának hozzám leendő benyújthatására 8 napot tűzök ki. Azt hiszem, ezidő szerint elég érthetően adtam meg válaszomat.

Szentes, 1892. június 30-án.

Juhász János,
adósz. megbízott.

Vasuti menetrend.

Budapest—kunszentmárton—szentesi vonal.

Budapest—Szentes.

Budapestről indul 8 óra 25 perc reggel, 9 óra 30 perc éjjel
Szolnokra érkezik 11 óra 28 perc délelőtt, 12 óra 35 perc éjjel.

Szolnokról indul 11 óra 47 perc délelőtt, 3 óra 51 perc éjjel
Szentesre érkezik 4 óra délután, 8 óra 13 perc regge.

Szentes—Budapest.

Szentesről indul 5 óra 35 perc éjjel, 12 óra 05 perc d. u.
Szolnokra érkezik 9 óra 44 perc d. e. 4 óra 17 perc d. u.
Szolnokról indul 11 óra 22 perc d. e. 4 óra 47 perc d. u.
Budapestre érkezik 1 óra 20 perc d. u. 8 óra 40 perc éjjel

Budapest—félegyháza—csongrádi vonal.

Budapest—Csongrád.

Budapestről indul 8 óra 25 perc reggel, 12 óra 25 perc délután, 2 óra 35 perc délután.

Félegyházára érkezik 12 óra 08 perc délután, 4 óra 46 perc délután, 4 óra 56 perc délután.

Félegyházáról indul 12 óra 35 perc délután, 5 óra 20 perc délután.

Csongrádra érkezik 1 óra 38 perc délután, 6 óra 02 perc este.

Csongrád—Budapest.

Csongrádról indul 9 óra 15 perc délelőtt, 3 óra délután.

Félegyházára érkezik 10 óra 18 perc délelőtt, 4 óra 03 perc délután.

Félegyházáról indul 11 óra 01 perc délelőtt, 4 óra 57 perc délután.

Budapestre érkezik 1 óra 20 perc délután, 8 óra 50 perc este.

Félegyháza—szegedi vonal.

Félegyháza—Szeged.

Félegyházáról indul (Pusztapéter, Kistelek, Szatymaz Dorozsma felé) 12 óra 18 perc délután, 5 óra 02 perc délután
Szegedre érkezik 1 óra 46 perc d. u. 6 óra 57 perc este

Szeged—Félegyháza.

Szegedről indul (Dorozsma, Szatymaz, Kistelek, Pusztapéteri felé) 9 óra 58 perc délelőtt, 3 óra 05 perc délután.

Félegyházára érkezik 10 óra 59 perc délelőtt, 4 óra 41 perc délután.

H.-M.-Vásárhely—szegedi vonal.

H.-M.-Vásárhely—Szeged.

H.-M.-Vásárhelyről indul 6 óra 46 perc reggel, 4 óra 06 perc délután, 9 óra 08 perc éjjel.

Szegedre érkezik 7 óra 55 perc reggel, 4 óra 41 perc délután, 10 óra 30 perc éjjel.

Szeged—H.-M.-Vásárhely.

Szegedről indul 5 óra éjjel, 9 óra 59 perc délelőtt, 6 óra 34 perc este.

H.-M.-Vásárhelyre érkezik 6 óra 22 perc reggel, 10 óra 54 perc délelőtt, 7 óra 43 perc este.

Gőzhajózás.

Személyszállító hajók közlekedése vegyes szolgáltatásban a Tiszán Szeged és Szolnok között.

— Ervényes 1892. évi mártius 15-től. —

Felfelé:

Szegedről Szolnokra: Hétfőn, szerdán és pénteken délután 3 órakor. Ejjelzés Csongradon. Szentesről ugyanezen napokon és pedig az innen esti 8 órakor induló hajóval lehet Szolnok felé utazni.

Csongrádról Szolnokra: Kedden, csütörtökön és szombaton reggel 4 órakor.

Lefelé:

Szolnokról Szegedre: Kedden, csütörtökön és szombaton délután 3 órakor. Ejjelzés Csongradon.

Csongrádról Szegedre: Szerdán, pénteken és vasárnap reggel 4 órakor. Szentesről ugyanezen napokon és pedig az innen 5 órakor reggel induló hajóval lehet Szeged felé utazni.

4751. sz. 1892.

Csongrádvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Szentes rendezett tanácsu városnál rendszeresített és a városi képviselőtestület által választás útján betöltendő következő tiszti állásokra;

1. évi 300 frt fizetéssel javadalmazott kerületi orvosi állásra;
2. évi 500 frt fizetéssel javadalmazott alszámvevői állásra;
3. évi 500 frt fizetéssel javadalmazott adópenztári tiszti állásra;

4. évi 500 frt fizetéssel javadalmazott adótiszti állásra;

5. évi 500 frt fizetéssel javadalmazott adóügyi fogalmazói állásra;

6. évi 400 frt fizetéssel javadalmazott rendőrbiztosi állásra;

7. évi 400—400 frt fizetéssel javadalmazott két irnoki állásra; továbbá az ez idő szerint betöltetlen

8. évi 600 frt fizetéssel javadalmazott alkaptányi állásra;

9. évi 500 frt fizetéssel javadalmazott árvászéki kiadói állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni kívánják, hogy képesítettségüket igazoló bizonyítvánnyal fellestelt kérvényüket 1892. évi július hó 11-ik napjának d. u. 5 órájáig hozzám nyujtsák be.

Megjegyzem, mikép a megválasztandó alszámvevő és az adópenztári tiszt 1000—1000 frt, az adótiszt pedig 500 frt biztosítékot köteles a városi szervezeti szabályrendelet értelmében letenni, továbbá, hogy az alszámvevői állás a legközelebbi általános városi tisztújításig a többi állás pedig élethossziglan töltetik be.

Szentesen, 1892. évi június hó 27-én.

1—3 Dr. Csató Zsigmond,
alispán.

Mária-zelli Gyomorcsépek

Magyarországi Ibrakár:

T. B. R. K. J. Z. S. Gyógyászati Rt. Budapest, Király utca 12. sz.

Szentesen: Várady Lajos és Phodrahsky Ferenc
Kunszentmártonban: Szilárdy Károly és Remeley Dezső
gyógyszertáraiban. 17—45

Vörös disznópor.

Ezen gondosan készített és kipróbált por igen jó és hathatós szernek bizonyult a sertések között nagy pusztítást okozó **orbánc** (Rothlauf), **léptalyog** (Milzbrand), **tüdőlob** (Lungenentzündung), **rosz emésztés hasmenés** (Ruhr Durchfall) **nátha** és **hurut** ellen.

Ezen bajok esetében a beteg állat korához alkalmazkodva, naponként kétszer vagy háromszor egy-egy tetőzötten vett kávé, vagy evőkanálnyi kevertessék sűrű moslékba, vagy külön lisztel és mézzel keverve adassék be.

Hetenként egy-kétszer rendszeren adatván, megakadályozza a sörte hullatást és mivel az emésztést igen hatásosan elősegíti, sok súlyos kárt okozó bajnak veszi elejét.

Kapható Szentesen:

VÁRADY LAJOS és ifju VÁRADY LAJOS gyógyszertáraiban.